

BAJTÁRSI

LEVÉL

1954.VII.évf. 4.sz.levél. 27.oldal. Bregenz.1954.április 15.

MI IS AZ A CSENDÖRTUDOMÁNY? 2.levél.

Előző cikkemben levélhangot ütöttem meg. Gondoltam, Bajtársaim így szívesebben olvassák. Ennél is szeretnék maradni. Elvégre emigrációs Csendőrségi Lapunkat is Bajtársi Levél-nek hívják.

Nos, most nézzük meg egy kicsit közelebbről azt a három csendőr főtantárgyat. Ehhez a szemlélethez az 1939. év előtti viszonyokat veszem általában alapul (ugyanis 1939-ben kezdték azt a bizonyos kabátot újra gombolgatni), mert az akkori közbiztonsági viszonyokat kell az új országepítésben résztvevő csendőröknek visszaállítaniok az akkor érvényes törvényekkel együtt.

Számtalan törvénye volt Magyarországnak. Többek között a m. kir. Csendőrség felállításáról is. Ennek szentesítési napját (1881.II.14.) ünnepeljük Csendőrnapi-ként. Az állam szervezetét, formáját stb. biztosító törvények az "Alkotmány" nevet kapták. A XIII. században, Árpád-házy királytól kiadott Arany Bulla alkotmányozó törvényünket a híres angol alkotmány, a "Magna Charta" pl. csak hat évvel előzte meg. Ott vannak azután közjogi, magánjogi, közigazgatásjogi, büntetőjogi stb. törvényeink.

Bennünket közelebbről a büntetőjogi törvények érdekelnek. Ezek két részre oszthatók. Az egyik a Büntetőtörvénykönyv az ugynevezett Törvényes Rendelkezésekkel (melléktörvényeknek is neveztük) együtt, a másik a Bünvádi Perrendtartás. Büntetőtörvénykönyv ismét kettő van, az egyik a büntettekrol és vétségekről, a másik a kihágásokról. A törvényes rendelkezéseknek pedig se szeri, se száma. (Amig csak egy könyvben és nem borítólapokban voltak "regisztrálva", mindég zöldseges könyvnek neveztem.) A bünvádi perrendtartás bennünket érdeklő részét a Szut.-unk tartalmazza.

A törvényismeretek három főtantárgyunk közül az alap. Anélkül nincs eljárás, eljárás nélkül pedig nincs nyomozás.

Most pedig vegyünk mély lélegzetet s csapjunk bele az alapba.

I. Törvényismeretek.

Az ember érez és gondolkozik; beszél és cselekszik. Most fordítsuk meg a sorrendet. A cselekvésnek bőséges fajtája, fokozata és árnyalata van. Az atombomba robbantástól és a felhőkarcoló építéstől a gombostű ellopásáig, mások segítségéig vagy bosszantásáig bőséges válfaja adódik a tevésnek. Csinalásnak is hívják édes anyanyelvünkön. Mint cselekmény büntetőjogi szempontból elsőhelyen áll a felsorolt fogalmak közül. Csendőri szempontból a cselekmény könnyen megfogható valami, mert megtörténése legtöbb esetben többféleképpen érzékelhető

nyomot hagy. Sajátossága, hogy olykor meg nem tevését, vagyis elmulasztását is bünteti a törvény.

A beszélés szemben látható, füllel pedig jól felfogható művelet. (A barakszobák falai nem képeznek annak akadályt!) Egynehány fajtaját bünteti a törvény. Cselekménynek is számítja. S van eset, amikor meg nem tevését (elhallgatás) is bünteti. Sajátossága, hogy lehet csürni-csavarni. (Ez a csendörnek elég gondot okoz.)

A gondolat szabad. Érzékszerveinkkel fel nem fogható valami. Akadnak ugyan gondolatolvasók (akik legtöbbször melléfognak). A törvény nem akar gondolatolvasó lenni, de szándék formájában bünteti, amikor is bizonyos jelenségek közül a gondolatra egész határozottan lehet következtetni. A szándékoság fennforgását a csendör egész szépen bebizonyítani is tudja. Csak az előre megfontolt szándék esetében nehéz az "előre"-t bebizonyítani, mert időbeliségre láthatatlan a mérték. Ellenkezője a gondatlanság, amikor is az illetőnek a gondolatai éppen máshol járnak.

Az érzés érzékszerveinkkel szintén fel nem fogható folyamat. Hevesebb megnyilvánulása (ijedtség, félelem, megzavarodottság, felindultság) azonban arcon, mozdulatokon, hangokból érzékelhető. Fennforgását a törvény olykor számításba veszi. Rokonzás formájában is.

Ezeket a fogalmakat szükségesnek véltem előrebocsájtani, hogy a büntetőtörvények lényegét világosabban láthassuk.

Következő levelünkben kitérünk arra, hogy mit is védenek a büntetőtörvények? Mi a jog? Hol az igazság? Mi az, ami a magyar csendört világviszonylatban mindég kiemelte a többi közbiztonsági szervek tagjai közül?

o-o-o-o

Szikulusz.

KISÉRT A MULT.

Már olyan régen történt, hogy nagyon is megolajozni kell a visszaemlékezés kerekeit, hogy minden eszombé jusson. Örsön teljesítettem szolgálatot. Járőrvezető voltam. Szolgálatban voltunk és éppen a Juhos tanyát kellett leportyáznai, ahol a grófi uradalmak egyik főintézője is lakott. Nyár volt és a véletlen úgy hozta, hogy Juhoson aratóünnep volt, akkor köszöntötte az aratógazda az uradalom tulajdonosa helyett a főintézőt az egész arató népség nevében és jelenlétében. A kalászból font koszorút a négy legszebb marokszedő lány vitte, de a legények is ünnéplőbe öltözve énekeltek az ünnepségen.

Az uradalmi cigányok, mert ilyenek is voltak - egész éven át ugyan fát termeltek ki-, tehetségük és tudásuk legjavát adták ahhoz, hogy hangulat legyen az uradalmi bor mellett. Nehéz eset volt, mert a bor uradalmi termései csider, a cigány meg uradalmi favágó volt. De mi kellett a fiatalságnak, ha a szíve választotta közelében lehetett és hozzá az ital nem volt vizizü és némi hangok is kerültek ki a vonók alól...?

A tánc kezdetére érkezünk. Láttam, itt baj nincs, már tovább is indultunk az uradalmi gazdához érdeklődni, amikor a főintéző ur észrevett bennünket. Abba hagyta a nyitó csárdást Jámbor Böskével a legszebb marokszedő lánnyal.

Hiába volt minden tiltakozás, hogy szolgálatban vagyunk, köszönés, bárcsak a pihenő szobában, ahol rajtunk kívül más nem volt, de elfogadni kellett a bort, amelyet ugyanis csak fröcsként ittunk a főintéző ur társaságában. Tudtam, hogy szabálytalan, de e helyzetben mégsem tudtam kitérni a szíves és megtisztelő kínálás elől. Számítottam szerencsémre is. A szerencse be is következett: a járásörmszter ur személyében.

Mentegetődzésnek, szépítgetésnek helye nem volt, hiszen tetten-ért! Az eredmény: 20 nap.

Első fenyítésem volt és az utolsó. Ezt én annyira a szívemre

vettem, hogy legközelebb a kötelezőt nem ujitottam meg. Kiléptem a Testületből és hamarosan kivándoroltam. Ennek bizony ide s tova 40 éve.

-Hát az olyan nagy dolog volt Édes Apám? Hiszen a főintéző vendégszerető és megtisztelő meghívásával szemben mit tehettek. Kerekre nem utasíthatták vissza a szíves kínálást és ugyis csak fröcsösöt ittak, hárman egy üveg bort, ami meg nem árthatott. -

-Igen, még pedig csak egyetlen kis pohárral. -

-Sem részegek nem voltak, de meg ha azt vesszük, milyen hátrány érte a "szolgálatot"? Semmi. Ezért még fenytetni sem kellett volna. Ez csak olyan hajánál fogva elörántott dolog. Tul- szigorú volt a szabály, nem is modern, nem is a mai felfogás szerint való. Hát miért ne ihatna szolgálatban az a csendör, hogy a szomját enyhítse, egy pohár fröcsöt, vagy télen egy forró teát, hogy felmelegedjék? Csak ne annyit, hogy a szolgálatot emiatt ne tudja ellátni. Osi felfogás... -

-Látod fiam így beszélsz Te, aki itt született, itt láttad a dolgokat a maguk módján futni, nem voltál sohasem annak a Testületnek tagja, amely csak nagyon is megválogatott legényeket vett fel. És nem viseltél tollas kalapot, nem hordtál puskát és járőrtáskát, mint én.

Tegyük fel, hogy igazad van; lehetne inni szeszes italt szolgálatban. Ismerve a magyar vért, ki, hol tartaná a határt? Mi lenne akkor a csendörnek hetykén felelő legénnyel, ha a csendörben a szesz is dolgozna? Elmenne akkor is kötelességszerűen ahhoz az egyes házhoz a havas alján térdig hóban, vagy az Alföld végtelen síkságán tűző napján meglátni a bűnt? Én azt hiszem ritkán.

Én fiam azért, mert engem akkori ballépésemért felelősségre vontak, nem okozom a Testületet, nem okozom a rendszert, nem a szabályokat. Csak magamat; hibáztam, bűnhődnöm kellett. -

-Végeredményben nem volt az bűn és talán jó is, hogy így történt, ahogy történt. Mert akkor élete végéig, illetve öregségéig csak csendör lett volna. Nem volna háza, földje és mindene, ami van! -

-Fiam abban igazad lehet, hogy ha ez nem történik velem, szolgáltam volna tovább addig, míg a Testületnek hasznos tagja tudtam volna lenni. Talán nem volna annyim, mint van, sőt biztosan nem. De lett volna olyan nyugdíjam, amiből tisztességesen megélhetünk volna öreg napjainkban, közbecsülést élvezve és ami a legfontosabb, otthon: Magyarországon. Mert ez a föld, ahol szívós munkámmal, becsülettel szereztem azt, amink van, ez a föld, ez az ország nem az én igazi hazám. Ott a Dunántúli dombokon, ott a Tiszaháton, ott... De hagyjuk! Te nem érted, nem érzed, mi az Magyarországon élni... Te csak a magyar nyelvet beszéled, de nem szívtad a szabad, őzondus kárpáti levegőt, az Alföld tikkasztó forróságát, nem láttad a Délibábot... Nem láttad, nem érezted azt, ami nekem hiányzik... -

-No, de ez már régen volt, azóta megváltozott az ország, megváltoztak az emberek. Már nem találná Édes Apám azt a Testületet, azt a testületi szellemet, ami volt. Az is haladt a fejlődéssel, a korrallal. -

-Fiam ebben csak részben van igazad. Igaz az ország most nem az, mert a vörös rablóbanda, terror, megfélemlítés és minden olyan uralkodik ott, ahol azelőtt a törvény tisztelete állott és ez nekem öreg csendörnek nagyon fáj. És az fáj legjobban, hogy sem én, sem a fiatalabbja, de senki sem tud az ottani helyzeten egyelőre enyhíteni, vagy azt megváltoztatni. De a szent magyar föld ugyanaz, amely volt, az ugyan úgy ellenáll a kényszernek, mint azok, a sokat szenvedett lakói, akik otthon vannak. A valamikori Kanaán csak szemetet és abból is keveset terén.

A Testületet sem találnám, mert telpusztította ugyanaz a vörös téboly, amely tönkretett mindent, ami nemes, szép, magasztos, hasznos, üdvös volt. De nézd meg azokat a volt csendöröket, akik kimcnekültek.

Ismered azokat, akiket a sors ide dobott. Mind talpig rendes ember. Szorgalmas, becsületes, áldozatkész. Mindegyik példaadóan megállja a helyét ott, ahol van. Mindent megtesz a Hazája felszabadulásáért, a Testületéért, a Bajtársaiért! Hol találsz még olyan odaadó barátot, áldozatra készeket, mint ezek? Akik a nehéz és nekik szokatlan munkával keresett fizetésükből mindég tudnak és örömmel adnak minden nemes célra és azoknak a bajtársainknak is, akik mostohább anyagi viszonyok között vannak, akár itt, akár Európában? -

-Igen ismerem Mr. Kerekest, Mr. Juhászt, Mr. Jakabot, Mr. Lovast. No és ... hogyan hívják a Mr... azt a fiatalos kinézésű, de összes hajju Mr. -t?

-Nónay-ra gondolsz? -

-Igen, igen. Ő tetszik nekem a legjobban a Levés, de okos és megfontolt beszédével, a kimértségével. És a többiek is hogyan szeretik. Mindig együtt lehet látni őket. Nemcsak a templomban, az összejöveteleken, hanem a Club-ba is, sétálni is láttam már együtt őket. -

-No látod. A Mr. Nónay tiszt volt, magasrangu csendőrtiszt, most itt a vasgyárban esztergályos. Itt tanulta meg ezt a foglalkozást. Mr. Juhász és Mr. Lovas egy egy őrsnek voltak a parancsnokai. Most az egyik szobafestő, a másik pék. Mr. Jakab és Mr. Kerekes őrmesterek voltak. Az egyik rádiószerelő, a másik pincér. A rádiószerelő kétszer annyit keres hetenként, mint a volt tiszt, de azért mégis mindég annak a szava döntő, mindenben kikéri tanácsát, megbeszéli a felmerült ügyeket. Hallottad milyen szeretettel beszélnek róla, milyen szeretettel veszik körül? Ő most is vezet. Elismerik több tudását, nagyobb látókörét és ragaszkodnak hozzá. -

-Csak azt nem értem, miért olyan büszkéek a ukra? Nem vegyülnek minden társaságba és mindég együtt vannak. -

-Az nem büszkeség, amit Te annak látsz. Az semmi egyéb, mint a Testület nevelése, a közzellem. Ők mindég csendőrok, tartják a testületi szellemet. Dolgoznak becsülettel, mindenki a maga helyén, ha kell segítenek egymáson, de nem kérnek senkitől semmit, még szivességet sem. -

-És Karácsony előtt miért jöttek Édes Apámhoz, mégis kértek valamit? -

-Jöttek, mert tudták rólam, hogy én is csendőrok voltam. Én is azt a szellemet szívtam magamba és ma is abban élek. És... nem is kértek. Egy beszélgetésüket lestem el, amikor arról tanakodtak, hogyan tudjanak minél több bajtársuknak juttatni a szeretet ünnepén valami kis melegséget, valamit, ami nem órtókkal mérve, de szeretettel adva, tartsa bennük a reményt, érezze, tudja az, aki azt kapja, hogy a Testület minden tagja mellette, mögötte áll segíteni készen. Akkor én kértem Mr. Nónay-t, hogy annak idején értesítsenek engem is és engedjék meg, hogy ebbe szerényen, névtelenül én is bekapcsolódhassam. Hát akkor azért jöttek.

Láttad milyen kemény a tekintetük? A meg nem alkuvás szikrázik belőlük. Ők csak Istenről félnek, emberektől és a munkától nem!

Amellett milyen derűs hangulatban vannak mindig. Pedig elvesztették mindenüket, amijük volt, csak a hitüket nem. Fanatikusan hisznek abban, hogy hazamegyünk. -

-Talán haza mennek. -

-Nem Fiam, "megyünk". Mert annak idején, ha az Isten még éltet, én is haza szeretnék menni. Velük! Ha nem is csendőrnék, mert arra már öreg vagyok, de látni még egyszer Magyarországot, szivni a levegőjét és meglátogatni azt a két sírhalmot a temetőben! -

-Édes Apám! Ez évben végzek. Kezembem lesz a mérnöki diploma, Velel megyek! Meg-akarom ismerni azt a földet, amelyet nem lehet elfelejteni, szivni azt a levegőt, amely oly üdítő, megismerni azt a népet, amelyből származom és, ha tudásommal segíthetek Hazánk újbóli talpraállításán, úgy lehet otthon is maradunk. -

-Ugy legyen Fiam! Ezzel az elhatározással olyan boldog napot

szerezteél nekem, amelynél talán csak az lesz boldogabb, ha egyszer a szent Haza földjére léphetünk. Fiam vagy!

o-o-o-o

CSAK EGY SZÁZAD!

Irta: Kovács Gáspár.

Ha a világ rám is támad,
Az én vágyam mégis csak egy
Kakastollas csendőrszázad!
Csak egy század! S messze hangzó
Lépte-nyomán odahaza
Meggzólna a harangszó

Meglobogna száz k s kendő
Könnyes volna minden lány szem
S fénybe gyulna a jövőendő.

Alföldön és hegyek alján
Ezer zászló köszöntené:
Itt vagy újra édes fajtám!

Ünnep volna magyar földön
S azontul már csak a gaznak
Nem a jónak, jutna börtön.

Elmulna a vörös gazság
S az a század úgy vonulhat:
Mint a feltámadt szabadság!

Az öreg Föld dübörögne
S Magyarország szabad lenne,
Magyar lenne, mindörökre!

o-o-o-o

A KIS LO.

Terescsényi Györgytől.

Hajlotthátu, csontos, sovány öregember volt a vesszőhámozó. Messze, messze kűnn tanyázott a kubikgödörök sűrűségében, várostól, majoroktól távol a szűz füzesek surjájáiban, ahol ügyet sem vetett rá senki, nem kellett neki fizetnie bért és vágta, hántotta, szárította a hajlós kosárfonó vesszők százezreit. Csomókba kötötte, hátán hordta be messzi piacokra, ebből éldegélt. Korárosszal, amikor már nem nő tovább a vessző, de elég leves még a héja, akkor vette ki magát a folyópartokra. Vermet ázott a szélvédett száraz padmalyba, ággal betetőzte, levéllel bélelte és nagyon meg volt elégedve az egyedülvalósággal. Minden esztendőben a csipős derekig ki se bujt az alföldi vízvidék ösvadonjából. Lassan, szivós munkával kereste össze a télirevalót és a hideg hónapokban szélmolnár öccse adott neki szállást illendő fizetésért.

Elégedett és derűs nyugalma öreg volt a vesszőhámozó és kiváltképen ügyes a maga mesterségében. Asszonya, gyermeke sohasem volt neki, írni, olvasni nem tudott. Lélekszámba sem volt vehető, adóért, bérért nem hajkurázták. Hol is akadhattak volna rá a népszámlálók, fiencok, vagy az adóvégrehajtók?

Ezt a kevésbeszédű paraszti szentet, lengő hosszú szakálla, nap-sütött kopasz feje, darócgubája, bocsóra, külsőkép is hasonlatossá tették a remetékhez és ha nem pipázott volna szüntelen, valóságban is annak tarthatták volna őt a külvilági halász, csász, erdőkerülő meg hajóvontató népek. De hát fészület nem volt kitűzve a verme elé és különben is ki látott már szüzdohányt pófékelő remetét?

Egy augusztusvégi tiltkadt hajnalon nagy riadalom, szaladozás, lárma verte fel a vesszőhámozó tanyájának környékét. Csendörök hajtották a sűrűséget. Javában dolgozott már, amikor rárobant egy közlegény, meg egy örvezető. Karabély volt a vállukra vetve.

-Erre bujkál a bitang, kendnek látnia kellett! - faggatták.

-Napok óta élő lelket sem láttam. Kit keresnek?

-Nővé Gergőt, a zsványt.

-Hirét se hallottam.

-Pedig cudar bitang az. Rablógyilkos cigány.

-Ejnye...

A csendörök fáradtak és mérgesek voltak, de csakhamar megcsendesedtek. Pihenés közben elmondották a bujdokló haramia legutóbb visselt dclgait.

Egy hete ugrott meg rabszállítás közben a nyílt népes utcáról, pedig három börtönőr kísérte szuronyos töltött fegyverrel. Példátlan furfanggal maga készítette elő az alkalmat és el tudta rendezni, hogy a rabszállító kocsi, amelyen az előírás szerint a veszedelmes foglyokat a tárgyalásra, vagy kihallgatásokra viszik, éppen az nap volt használhatatlan állapotban. A kerékagyakkal volt valami baj és később ki is derült, hogy fogolytársai, a rabkövacsok segítettek neki. Persze, ha megvasalják, így sem szökhethet volna meg, de ő hetekkel előbb számotvetett ezzel az eshetőséggel. Betegnek tette magát és csodálatos, úgy is nézett ki, mint akibe hálni jár a lélek. Zöldre változott a füstös képe és tudnivaló, hogy a zöld szín cigánynál, meg szerensennél sápadtságot jelent. Majd elfujta a szél, nyöszörgött és rimánkodott kocsiját, hogy ő nem megy gyalog, neki a rabfuvar dukál és ugys össze fog esni utközben, vihetik aztán örei szegyszenre a karjaikban a vizsgálóbíró ur elé. Másnapra kiderült sápadtságának oka. Lekaparta cellájában a malteros meszet, ettől változott el színe, de az erő és szabadulás vad vágya megmaradt benne.

Elég az hozzá, hogy amint haladtak vele közrefogva, -délforma idő volt- az utjuk egy épülő ház mellett vezetett el. A munkások szieztáztak éppen, senki sem volt a falakon és az állványok között... Egyszerre csak Gergő nagyot ordít, főbevágja a mellette haladó őrt, -Kotormán Jóska volt, a szegény podagrás porkoláb, nyugdíjazták is az árvát azonnyomban, mert hogy miért hagyta magát? Mintha ugyan a jószándéku foglár oka volna annak, hogy ilyen huncut zsványok fertözhetik a Jóbisten tiszta levegőjét.

-Mondom-folytatta az őrsvezető-Gergő főbevágta Kotormánt és kiragadta övéből a kilencmills, hatlövetű revolvért. Beugrott a készülő ház padló, cölöpjei és téglarakásai közé. Mindez pillanatok alatt történt, a másik két őr fel sem ocsudhatott és mire előkapták a puskát, Gergő már eltűnt. Biztosan lehúzódott valami meszesláda mögé és négykézláb kuszva, falakat átugrálva kisurrant valahol a másik oldalon, a másik utcába...

-Ej... a gyalázatos...

Azóta nyoma veszett. Azaz, hogy éppen csak a nyomait hagyta hátra. Két szörnyű tanúságot, két emberölést. Börcsök Annus volt az első, a magányos özevgyasszony, akinek csapszéke van a városzélen, a vásárállás mellett. Nappal forgalmas, de éjjel elhagyott hely. A zsvány rátört, megölte és kirabolta. A gyilkosság mindjárt a szökést követő éjszakán történt, azonnal mozgositották a rendőrséget és a gyanu Nóvéra terelődött. Elmult vagy négy nap és a detektívek kopóhada, három járás rendőrsége sem tudta közrekeríteni. Itt is, ott is felbukkant, riogatta az embereket és a lapok hatalmas cikkeiből mindenki tudta a személyleírását, azt is, hogy fegyver van nála, amelyből akkor még csak egyetlen golyó hiányzott. A másodikat tegnap alkonyattal lötte ki az elvetemült. A szivárgó-dűlőben terített le egy szegény földmives embert, bizonyos nevű Tót Guzzi Jánost. A halálra sebesült ember azt vallotta a kornházban, hogy a cigány naphajlatkor toppant eléje, nagyon fel volt dülva az ábrázata, ruhája rongyokban lógott le róla, éhes is volt, mert kenyeret kért tőle. A szerencsétlen földmivesnek egy morzsa enivalója sem volt, -nincs már estefelé elemőzsiája a szegény embernek- és a cigány úgy lötte hasba Tót Guzzit, hogy vérbefagyva, órák mulva akadt rá egy szekér a kövesuton, amelynek árkaig még el tudott vészorogni.

Erre aztán mozgositották a csendőrséget is, ami azt jelentette, hogy az egész határt formális hajtóvadászat alá vették. Így aztán akármilyen dzsungel is a Vedreserdő -ez a neve annak a vadárterületnek, amelyben az öreg vesszőhámozó tanyázik- el kellett érkezniük hozzá.

Míg jól kibeszélték, azalatt jól ki is pihenték magukat a csendőrök. Magasan járt már a nap, mire elköszöntek és továbbindultak a zsványt kergetni. /.

Egyedül maradvá, sokáig tündött a vesszőhámozó. Gondolatban maga elé idézte a menekültöt:

-Fiatal, zömök, alig huszonötéves, kettőharapja a krajcárt és mindig vigyorog, mert egy sebforradás állandóan félrehozva tartja szájaszélét... Még négy golyó van a pisztolyában, kimerült és halálráéhezett... Nem lenne jó vele találkozni...

De hogyan is bukkanhatna rá itten az ő tanyájára?... Olyan nagy a világ... és a haramia bizonyosan átszökött már a határon, amely nem messzire van ide... Alighanem azért nem találják.

Igyekezett fejéből kiverni a dolgot, de a veszedelem közelsége ott vibrált pökös, öreg ujaiban, ott riadozott minden neszre felzúgó fülében...

-Ejnye, a teremtésit ennek az akasztófabetyárnak... hát csak jöjjön, ha akar... Nem félek tőle...

Es megmarkolva, maga elé emelte a sarlóforma, éles vesszőhántó acélkést. Ez a kés olyan engedelmes szerszám volt még most is az ő kezében, mint vivőmesterében a vivőtőr, vagy a kaubojokéban a lasszó. Ha felbukkana a sötétképű ember feje valahol itt közel, a bokrok sűrűségében... Egyetlen mozdulat elég volna neki... Nem érne rá az revolverrel célozgatni, már repülne is a kés és pontosan ott állana meg remegve a két szemé között, homloka kellős közepében...

Mert egyedül volt és mert a félelem mégis bujtogatta, a vesszőhámozó ki is próbálta régi ügyességét.

Vagy husz lépésre tőle fiatal nyirfa nyujtozkodott a tanyatisztás szélén.

-Lám csak... el tudnám-e trafálni azt a fekete csomót a szárán?

A következő pillanatban elpendült a kés, sivitva hasított át a levegőn és becsapott a faderékba. Pontosán a csomónál és mélyen befuródva a nedves helybe, éppen kettőosztotta a fekete foltot...

-Hát csak gyere te füstös... -dörmögött vidáman. Ettől kezdve szinte nem is gondolt a veszedelemre.

Délben megfőzte a lebbencslevest, meg is ebédelt jóízűen, de amit eddig sohasem cselekedett, maradékot is hagyott.

Hátha...

Ebéd után nyugodtan ledőlt és aludt egy jó órát. Utána egy verset hámozott is, úgy tiz, tizenkét kévére vált és gondosan kitergette a nyersvesszőt a napra, hadd száradjon és fehérredjen. Mikor a nap hajolni kezdett lefelé, már el is felejtette a sötétképűt.

Alkonyattal megint ráköszöntött a két gyalogcsendőr. Megint kedvetlenek voltak, idegesek és agyonhajszoltak.

-Na? Megvan? -kérdezte tőlük a vesszőhámozó.

Azok lebecsájtkoztak a gallykötegekre és csak karjuk csügedt legyintése felelt:

Hm...

-Legalább negyven kilométert jártunk be... Nincs... Elnyelte a surják...

-Értem.

-Mit ért kend?

-Azt, hogy nehéz elcsipni meztelen földön a meztelen cigányt...

-Ördög bujt abba... Pedig, ha én nem kapom el, nem kapja el azt senki ezen a világon, -próbálta menteni a helyzetet az őrsvezető,

-Nono...

-Nem nono, a keserves mindenségit neki, mert én idevalósi vagyok és én is ismerem ezt a földet, a föld is ismer engem...

-Az lehet, de a cigány mégis más...

-Miért volna más? Ember az is...

-De meztelen ember...

-Hogy érti kend? Hisz fel van öltözve.

-Nem a kabát teszi ezt, se nem a gatyá...

-Hanem?...

-Más...

A két csendör mozdulatlanul ült a gallycsomón. Hátuk mögött a napragyogás lassan téglavörösbe, majd biborszínbe vonta a fellegeket. A vesszőcsináló széráz gallyakat kapart össze, megigazitotta a szolgafát, kihozta a bográcsot, aztán a verem árnyékos hátulján felturva a homokot, krumplikat szedett elő. A közlegény megszólalt.

-Krumpli?

-Az.

-Jó fajta, látszik, hogy ért kend a természetiséhez...

Ez gonosz megjegyzés, mert hiszen a vesszőhámozónak nincs földje. Ránéz tehát a csendlegényre laposan és oldalt, azzal a sajátos szemhunyorítással, amely azt mondja, hogy jó, jó... tudom én mire akar kilyukadni ez a játszadozás... De fennhangon csak ennyit:

-Nincs ez természetve...

-Hát?

-Hát csak úgy...

-Ahán... hunyorít a legény és cigaretta dohányt kotor ki bluzzeből, sodor egy szivarkát, rágyújt és peckesen fujja ki a füstöt... Na, legalább megugrasztjuk az öregot a krumplilopásért, ha már az a haramia nem került elő. Ezalatt az öreg bográcsba hámozza a szép rózsaszínű, arányos földi almákat. Vízet lötytyint rá az agyagkorsóból, mire a rózsás, makulátlan krumplihus megtisztul és szinte rámosolyog a három emberre.

-Mint a gesztenye-dicséri a krumplit a vesszőhámozó.

-Az ám... olyan szép ez, hogy szinte megszólal... Hallom is mit mond...

A vesszőhámozó ránéz a legényre, vár egy kicsit, aztán fölkerdezi:

-Maga hallja? Mit hall hát ugyan?

-Ri a gazda után, siratja az árát...

-Ez a krumpli?

-Ez!

Az öreg éppen szalonnát vagdal a bográcsba, a krumpli ezalatt ott van mellette a cseréptálba feltetejezve.

-Nafene... jónak nagyon jó krumpli ez, de rini még nem hallotam...

-Nem is jó azt hallani... Szégyen...

Elhallgatnak. A naptányér most merült alá nyugaton, utána könnyű pára száll föl a sűrűségből. Egy magányos ezüsthárs gallyai között vércsék veszekednek. Akkor megint beszélni kezd a vesszőhámozó. Most már ércesebb, felcsattanóbb a hangja, az értelme pedig mintha nem is volna folytatása az előbbi szóváltásnak:

-Nézzed csak öcsém, volt énnekem egy kis mérges pulikutyám valamikor... Helyes kiskutya volt, szeretett szaladni erre, arra, még beteg nyulat is tudott fogni, de nagyon haragudott az ürgékre...

A két csendör összenéz... Ugyan hova akar kilyukadni a vén krumplitolvaj?

Az öreg ezalatt vereshagymát szel a piruló zsirba, belefordítja a krumplit, kicsit sütteti, hogy levet eressen, végül fellötytyinti újra. Közben lassan, a mozdulatai között, rá-rápislantva a csendörökre, így folytatja a puli történetét:

-Ugy ám, a puli... persze kölyökkutya volt és nem ismerte még a mórest. Mondom ez a kutya meg tudta fogni a beteg nyulat, kileste a vakondokat és ripsz-rupsz, kikaparta a friss turásból... De az ürgék kifogtak rajta... Lyukaik szélén üldögélve, egész közelre bevárták, de ahogy rájukugrott... zsupsz... eltűntek előtte a lyukban...

Az örsvezető már megértette az öregot és elmosolyodott:

-Na mit szólsz ehhez Sándor?

A legény kerek, kunfajta ábrázatát halványpirosság öntötte el. Lám a srófeszű vén kujon meg akarja öt csufolni, mert hogy a jó kutyának meg kell fogni az ürgét is, el kell kapni a bujkáló vadat...

Ezuton köszönjük és nyugtázzuk az Ön.....hozzájárulását a BL-re.

És lám, ök egész nap hiába kergették azt a csikaszigányt, most meg erre a kaszvány öreg ürgére fenekednek... Nyavalya, aki kitöri, kushadjon itt a lyukában és lopja tovább a paraszt krumpliját, ő ugyan nem törődik vele többet...

Ezzel fel is állt és megigazitva szijazatát, odaszólt a feljebbvalónak.

-Sötétedik, nem mennénk?

-Mehetünk...

Az öreg tartóztatja őket:

-Várják mánmeg... Krumplistarhonya...

-Köszönjük...

-Ejnye, pedig háromra készítettem.

-Kár volt, mennünk kell. Az Otott tanyába várnak a lovak. Még ma jelentést kell tenni az örsön.

-Baj, baj.

-Már mért volna? Elfogyasztja kend azt...

-Nem hinném... sok... aztán nem is áll el.

Benn-jártak már a sűrű bokrok között kanyargó ösvényen, amikor a fiatal visszaszólt:

-Majd a Gergő!... Ugyis éhes nagyon... Ötet megvendéghelheti az éjszaka...

-A cigányt?

-Azt...

-Ha meglátogat... miért ne?

-Akkor hát agyonisten.

-Agyonisten...

o-o-o-o

(folytatjuk)

AHOGYAN MI LÁTJUK.

A berlini konferencia után Moszkva további mesterkedései nem szüntek meg, hogy a nyugati államok összefogását, azaz a tervezett közös védelmi szervezetét, az "Európai Védelmi Szövetség" létrejöttét meghiusítsa. Ennek megvalósítását a szovjet mindenáron megakadályozni akarja. Ezért szítja állandóan úgy Francia-, mint Olaszországban az E.V. Sz. elleni hangulatot. E két állam kivételével ugyanis minden más érdekelt nyugateurópai országban már törvényerőre emelkedett az említett Szövetséghez való csatlakozás.

Molotov újabbán azzal a tervvel állott elő, hogy az április 26-án Genfben kezdődő ázsiai ügyek konferenciájának befejeztével valamennyi európai állam bevonásával -tekintet nélkül arra, hogy azok a vasfüggönyön innen, vagy túl fekszenek- egy nagy európai kongresszust hívjanak össze, amelyen Európa biztonságának rendezését tárgyalják meg, de természetesen az U.S.A. nélkül. Cél: az E.V. Sz. létrejöttének akadályozása és az Amerikai Egyesült Államok Európából való kiszorítása. Így aztán egyedüli nagyhatalomként a szovjet diktálhasson Európában. Mikor ez a blöff nem talált kedvező fogadtatásra, akkor még azt az ajánlatot sem étalotta Moszkva megkockáztatni, hogy az általa javasolt európai biztonsági konferencián az U.S.A. is résztvehet és, ha ez a szövetség létrejött, úgy Moszkva megfontolás tárgyává teszi az Atlanti Szövetségbe való belépését, holott ezt a szövetséget a berlini konferencián a szovjet ellen irányuló támadó egyesülésnek nevezte.

Közben Indochina-ban a kommunisták heves támadásokat indítottak minél nagyobb terület birtokbavételére, hogy majd a genfi konferencián a tényleges birtoklási terület fenntartására tehesse meg Molotov béke javaslatát.

Az U.S.A. részéről Dél-Kelet-Ázsia kollektív biztonságának megszervezésére történt kezdeményezés, melynek alapjait és létesítését Anglia és Franciaország is komoly megfontolás tárgyává teszik. De időközben a szovjet parancs szóval ezt már megalkotta, természetesen.

tesen kommunista részről s a vörös Kína bevonásával, melynek eredményeként 500 millió dollárral évente segítik a támadó vietnami kommunistákat.

Időnyerés a cél a szovjet rúzszeről, hogy közben a most még nagyobb nyugati technikai felkészültséget kiegyenlíthesse. Ennek elérése után előzetes hadüzenet nélkül zudítja majd hidrogen-bombáit az U.S.A. fontosabb ipari gócpontjaira, amelynek folytán keletkezett zürzavar s utánpótlási nehézségek ideje alatt birtokbaveheti egész Európát s Dél-Kelet-Ázsiát is.

Ha megegyezés történik a genfi konferencián, az előbb említett kettős cél megvalósításához a szovjet közelebb jut!

o-o-o-o

CSENDŐRNAPI BESZÁMOLONK FOLYTATÁSA.

Az argentinai csö. Bajtársi Kör is tekintélyes számu résztvevővel emlékeztet a csendőrnapról. A napot egyik százados Bajtársunk méltatta. Üdvözölte a megjelonteket, akik között több honvéd Bajtárs is volt, bizonyosságként a honvédek és csendőrök között meglévő bajtársi kapcsolatnak. Külön köszöntötte egyik ezd. Bajtársat, aki 800 km.-t csak azért utazott, hogy a csendőrnapot együtt tölthesse bajtársaival! Ő benne még így lobog a régi csendőr szellem és az őszszertartozandóság érzése mindnyájunk okulására és erősítésére! "Egyik őrmester Bajtársat és feleségét is külön üdvözölte, mint akiknek megjelenése is azt mutatja, hogy amint a csendőr tisztikar és legénység egy volt a multban, egy a szánkivetettségben és ha a magyarok Istene úgy akarja, akkor egy lesz a ráváró feladatok megoldásában is!"

Majd a békebeli csendőrnapi otthoni megünnepléséről emlékeztet, s napon Budapest utcáin a királyi várba pattogó zenészó mellett udvarlaci őrségre felvonuló csendőrökről, aztán a csendőrség háborus teljesítményeiről, a Budapest védelmére rendelt csö. karhatalmi zászlóaljok hősiességéről, a Budapest védelmére rendelt csö. karhatalmi zászlóaljok hősiességéről, a Budapest védelmére rendelt csö. karhatalmi zászlóaljsal adóztak a hősi és martíralált haltak emlékének, valamint a még ma is hadifogságban, börtönökben és internálótáborokban szenvedő Bajtársainknak!

Beszélt üldöztetésünkről. Hazánk elvesztése után -mondotta- "idegen országokban földönfutókká, majd üldözött vadakká lettünk csak azért, mert a bolsevizmussal a legelszántabban szálltunk szembe. Egyik nyomortanyáról a másikra sodródva, egyik táborból a másikba szökve tengettük életünket, de mindezek dacára 1946. februárjában a vörgli átonné tábor kis kápolnájában mégis összejöttünk, hogy megünnepeljük a csö. napot és egymás szemébe nézve noritsunk erőt a ránlváró megpróbáltatásokra".

Az oltárnál egy ferenczi atya, két csendőrtisztot pedig ministrált. Az arra a napra előirt evangélium így hangzott: "Nem békét jöttem Nektek e világra hozni, hanem kardot. Bajtársaim! Soha az evangélium szavai egy Testületre jobban nem vonatkoztattak, mint éppen a csendőrnapi ezek nreánk, mert a mi életünk örökös harc volt és marad a gonosz, az Istent, Hazát, családot, vallást leromboló és lábbaltipró bolsevizmus ellen! Mert nincs még egy Testülete a világnak, mely viszonylagosan annyi martírt és annyi hőst adott volna a hazájának, mint a n. kir. Csendőrség. S amikor a ferences atya Krisztus evangéliumának megrzó szavait fejtegette, a sok vihárt és megpróbáltatást látott férfiarcon végig peregtek a könnyek... Ezelőtt tiz-tizenkét esztendője a csendőrnapi alkalmából tartott megenlékezéseimen mindig azt mondtam, hogy a megpróbáltatások ideje csak ezután következik. Sajnos, nekem lett igazam! Most pedig azt mondom, hogy a nehezén már túl vagyunk. Eljön újból az idő, amikor a budai királyi vár udvarlaci őrségén egy nemzet megbecsülésétől és féltő szeretetétől kísérve újból kakastollat lenget a szél! Addig azonban még igen sok megpróbáltatás vár ránk és amikor a

Lütröt az utolsó soraközörra megfujják, megint sokan fognak hiányozni közülünk. De a vóradót lerónunk kell újból, mert egy nemzet életében vér nélkül nincs Feltámadás! Azokat pedig, akik életben maradnak, arra kérem, hogy a becsület, rend, fegyelem és megvesztegethetetlenség örök, emberi, de főleg magyar csendőr erényeinek építésük fel az új magyar ezereztendő! A magyarok Istene minket úgy segítjen!"

Clevelandban - a már közölt rádió előadásán kívül - élő Bajtársak február 13-án este bajtársi vacsora keretében ünnepelték meg a csendőrnapot. A vidéki Bajtársakat is beleszámítva 50-en jöttek össze. A termet csö. emlékekkel izlésesen feldiszipítették.

A nagyhátú ünnepi megenlékezést a jelenlevő legidősebb csö. Bajtárs tartotta.

Egyik Bajtárs a várbeli február 14-ki örségváltásról emlékezett. Egy Bajtárs benutatta az általa tervezett csö. dombornívet, mely elkészülte után valószínűleg sokszorosításra kerül.

A vacsora végén gyűjtés volt, igen jó eredménnyel az Európában rekedt Bajtársak husvétli segélyezésére.

Február 14-én délután a Magyar Társaság műsoros teadélutánja keretében annak Elnöke méltatta a csö. napot, a csendőrség jelentőségét és üdvözölte a megjelent csö. Bajtársakat.

Az amerikai magyar sajtó egyrésze szintén ünnepi cikkek keretében foglalkozott a csendőrnappal.

A csendőrnapi alkalmából üdvözlétét küldötte a Testület tagjai részére a Kormányzó Ur Öfönölsége is.

Detroitban is bajtársi és baráti együttletben ülték meg az idei csendőrnapi napot. Napunk jelentőségét P. F. főörm. Bajtársunk méltatta, aki többek között kihangsúlyozta, "hogy az utóbbi 25 évben a m. kir. Csendőrség tagjainak állandóan két fronton kellett harcolniuk, hogy az állam belső rendjét biztosíthassák. Az egyik fronton folyt a harc a közönséges bűnözők, a gyilkosok, a rablók és a törvények egyébb megsértői ellen. A másik fronton pedig egy külföldön kiképzett és onnan irányított nemzetközi banda: a bolsevizmus ellen. A csö. mindkét fronton megállta a helyét! A legbonyolultabb bűncselekménye et éppen olyan lelkiismeretes szakszerűséggel derítette fel, mint a legalatosabb földalatti kommunista szervezkedést és juttatta a tetteseket a független magyar bíróság elé. Az eredményeket kiváló ember-anyagának és korszeri kiképzésének köszönhetette. Minden egyes csendőr a népből jött, a népért küzdött és a közbiztonsági szolgálatnak áldozta egész életét! Annak a népből jött, de kiiskolázott csőnek sem előjárói dicsőret, sem pénzjutalmak, sem kitüntetés nem okozott nagyobb örömet, mint az, hogy látta, miszerint a bíróságok visszaadatták a jogtalanul eltulajdonított javakat és a tettesek elnyerték méltó büntetésüket a törvénysértésükért."

Rámutatott arra is, hogy a csö. schol, semmiféle formában, semmilyen pártpolitika támogatója nem lehet! Befojezésül annak a reménynek adott kifejezést, hogy odahaza várnak ránk s "hisszük, hogy a Mindenható Isten kegyelméből elkövetkezik még az az idő, amikor ismét a tettek mezejére léphetünk a régi jelszavaink alatt: Istenért és Hazáért! Híven, Becsülettel, Vitézül!"

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után nevezett Bajtársunk három gyermeke Mary, Feri és Pisti jelentek meg az egybegyűlték előtt és Edes Apjuknak Magyarországi természetű szépségeiről, fajtánkhöz és Hazánkhoz való ragaszkodásról, valamint a hazaszeretetről irt mélyenszántó gondolatait adták elő.

Szünni nem akaró tappsal juttatták kifejezésre az egybegyűlték elismerésüket a gyermekek által előadottakért.

A detroit-i csendőr kör nagyobb pénzösszeget juttatott két tisztii és két altisztii Bajtárs segélyezésére, valamint a B. L. -re is.

Nyilvánosan is köszönjük áldozatkészességüket.

0-0-0-0

KÖZLEMÉNYEK, HIREK, SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

SZABADKAI István örm.bajtársunk f.évi február 27-én kötött házasságot Léhnert Máriával. Gratulálunk az új párnak, Isten bőséges áldásával jutalmazza életüket.

A Clevelandi Rádióknak a csendőrnapi közvetítésért, az emigrációs magyar sajtóknak csendőrnapi emlékezősükért és a Clevelandi Magyar Társaságnak, illetve Elnökének a csendőrség jelentőségét és a csendőrnapi méltató beszédéért nyilvánosan is hálás köszönetet mondunk. Mi emigrációban lévő magyar csendőrok a közös magyar célt, úgy mint eddig, ezután sem tévesszük szemelől.

Szirkovszky Pál csö.bajtársunkat köszöntjük, aki még 1922 évben vándorolt ki Hazánkából az U.S.A.-ba, de polgársága ellenére is lélekben magyar maradt s a magyar csendőri összetartozásodásnak tanujelét adta azzal, hogy 81 éves kora dacára személyesen résztvett a clevelandban tartott csendőrnapi összejövetelünkön. Isten éltesse őt sokáig és tartsa meg jó egészségben!

"MÁGNES"! Kérjük Bajtársunkat, hogy kiváló verseiből juttasson nekünk a jövőben is. Ha pedig novellaszerűségek írására is hajlamos, úgy kérjük ilyeneknek szerkesztőségünkhöz való juttatását is.

"A KISLO" beküldőjének, illetve lemásolójának üzenjük, hogy hasonló elbeszéléseket a jövőben is szívesen vennénk. Kérjük vegyen magának ilyenek felkutatására időt és fáradságot, mert a csö.nagy családnak a csö.leányok áldozatkészességére a jövőben is szüksége van.

A clevelandi rádióadás teljes szövege gramafonlemezre lett véve. Aki akar, rendelhet belőle: ROZSA LÁSZLO 2872.E.112 St.Cleveland. Ohio, U.S.A., ára 2 dollár és a postaköltség.

A B.L.-t jövőben az U.S.A. területén élő összes Bajtársaink és Olvasóink, ottani központi elosztónk révén kapják közhez. Címe: SARY Margit 9906 Roschill Ave. Cleveland 4. Ohio. USA. Ezen címre kérjük jövőben közvetlenül közölni a lakcím-változást, és esetleges reklamációkat, valamint ide kérjük juttatni a havi hozzájárulást is.

Kellemes husvéti ünnepeket kíván a B.L.szerkesztősége azon óhaj-tással, hogy Isten hozza el mielőbb az igazi magyar Feltámadást: Hazánkba való visszatérésünket.

MANUSKRIP T-KÉ Z I R A T. ABSENDER, ADRESSE: C I M:
B. L. SZERKESZTŐSÉGE, B R E G E N Z, Lager Vorkloster, Baracke 2.

DRUCKSACHE.
PERIODIQUE.
PRINTED MATTER

An Herrn
Mr.
Msr.

Dr. BÉLA REKTOR
1574 EAST, 49 ST.
CLEVELAND, 3. OHIO
U.S.A.

